

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

,

هَزُوا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٩﴾ کاتیک شتیک له ئایهت و فرهمانهکانی ئیمه ی پی بگات و بیزانیت، ئهوه دهیکاته هوی گالتهو گهمهجار، ئا ئهوانه سزای خهجالهت ئاوهرو شهرمهزاری چاوهپێانه ههر لهم دنیا دا... مِّنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠﴾ له قیامهتیشدا، دۆزهخ بهدوایانهوهیه و لئی قوتارنابن، ههرچییهکیان کردبوو فریایان ناکهویت (له مال و هیزو دهسهلات)، ههموو ئهوانهش کهله جیاتی خوا کردبوویان بهپالپشتی خویان، جا سزایهکی زور گهوره و سامناک بۆیان ئامادهیه . هَذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزٍ أَلِيمٌ ﴿١١﴾ ئهم قورئانه رېښوویی بهخشه، بهرچاو پروونکهروهیه، رې نیشاندهره، ئهوانهش که باوهپریان نهبوو به ئایهت و فرمودهکانی پهروهردگاریان سزایهکی زور سهخت و به ئیش چاوهپێانه. **وَاللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِيَتَجَرَّيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾** خوا ئهو زاتهیه که دهریای بۆ رام کردوون تا کهشتی به فرهمانی ئهو هاتووچۆی پیا دا بکات، تا بچن بهدهم بهخشش و بههرهکانهوه و دهستان کهویت (له بازرگانی و راوه ماسی و دهرهینانی گوههر و مرواری و... هتد) بۆ ئهوهی سوپاسگوزاری خوا بکهن . **وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٣﴾** ههرچی له ئاسمانهکان و زهویدا ههیه بۆ ئیوهی رام هیناوه، بۆ خزمهتگوزاری ئیوه فرهههمی هیناوه، ههمووشی تیکرا بهخشش له لایهن ئهو زاتهوه، بهراستی ئا لهو بهخشش و دیاردانهدا بهلگه و نیشانهی زۆرههه بۆ کهسانیک که بیرکهنهوه و تیفکرن. **قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾** ئهی پیغهمبهر ﷺ بلی بهوانه ی که ئیمانان هیناوه : چاوپۆشی بکهن لهوانه ی بهتهمای رۆژه سهختهکان نین که خوا پیښی دههینیت بۆ لی پرسینهوهیان، تا پاداشتی قهومی نالهبار بداتهوه بهگویره ی ئهو کاروکردهوهیه که ئهنجامی دهن... **مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾** ههر کهسیک کاروکردهوهی چاکی ئهنجام دایت ئهوه سوود و قازانجهکه ی بۆ خۆیهتی، ههرهوها ئهوهش کاروکردهوهی خراپی کردیت ئهویش لهسهر خوی دهکهویت، لهوهودواش بۆ لای پهروهردگارتان دهگهپێنهوه. **وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾** سویند به خوا بیگومان ئیمه تهوراتمان بهخشی به نهوهی ئیسرائیل هاوړی لهگهڵ دهسهلاتداری بۆ چارهسهرکردنی کیشهی خهلکی، لهگهڵ پیغهمبهرایهتیشدا له

چهندهها رزق و روزی چاك و پاكش بهههره وهرمان كردن، زیاده ریزیشان دان بهسەر ههموو خهلکی سهردهمی خویندا. وَعَاتَيْنَهُمْ بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾ ههروهها ئیمه چارهسهری ههموو کاریکی گرنگمان بو پروونکردنهوه و پیان بهخشین (دهربارهی عهقیدهو شهریعت و هلأل و حهرام)، جا ناکوکی و دووبههریکیان له نیواندا بهریا نهبوو مهگر دواى ئەوهی که ههموو شت پروون بووه و زانستیان بو هات، ئەوهش بههووی ستهم و ناکوکی و هسوودی نیوان خوینهوه، بهراستی پهروهدگاری تو ئەهی محمد ﷺ له روژی قیامتدا دادوهی دهکات له نیوانیدا دربارهی ئەو شتانهی که ناکوکیان لهسهری ههیه و رای جیاوازیان ههیه دربارهی . ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ لهوهودوا ئیمه تومان ئەهی محمد ﷺ خستوته سهر بهرنامهیهکی راست و رهوان له ههمووکارو باریکی ئەم ئاینه‌دا، کهواته شوینی بکهوه و لئی لامه‌ده، نهکهی شوینی هواو ئارەزووی ئەوان بکهویت که نازان و نافامن. إِنَّهُمْ لَن يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩﴾ بیگومان ئەوانه هیچ کات فریات ناکهون و لهدهستی خوا رزگارت ناکهن (ئه‌گهر خوا لهخوت برهنجینیت و نافهرمانی بکهیت)، بهراستی ستهم کاران یار و یاوه‌ری ههندیکیان، خواهش پشت و په‌ناى خوشه‌ویستی دیندارو چاکانه.. هَذَا بَصِيرٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾ ئەم قورئان و بهرنامه‌یه چهندهها چاو روشنیه بو خهلکی و هیدایهت و رهنونی و رهحهته بو قوم و کهسانیک که باوه‌ر بهینن و پیی دنیاو دلئارام بن. أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾ ئایا ئەوانه‌ی که گوناھو تاوانه‌کانیان ئەنجام داوه، وایان زانیوه هر وهك ئەوانه حساییان بو ده‌کهین که ئیمانیان هیناوه و کاروکردهوهو چاکه‌کانیان ئەنجام داوه؟! ژیا‌نی دنیاو مردن و دواى مردنیان وهك یهك ده‌بیت؟! ئای که بریارى خراب برپار ده‌دن. وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلَشَجَرَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ خوا ئاسما‌نه‌كان و زهوى له‌سه‌ر بنهماى حق و راستى داناوه، بو ئەوهی سه‌ره‌نجام پاداشتى ههموو كه‌سیك به‌گویره‌ی كاروكردهوه‌كانى بداته‌وه و هیچ جو‌ره سته‌مینكیشیان لی ناكریت. اَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ غِشَاةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ هه‌والم بده‌رى ئایا ئەوه‌كه‌سه‌ی که ویست و ئاره‌زووی خو‌ی کردۆته‌خوا‌ی خو‌ی؟! به‌هو‌ی ئەوه‌وه خواهش گو‌مرای کردوو

که زانیویتی شایه‌نی ئه‌وه‌یه، له ئه‌نجامی به‌د هه‌لۆیستی خۆیدا و مۆری ناوه به‌دهزگای بیستن و دڵ و
 ده‌روونیدا و په‌رده‌شی هه‌یناوه به‌سه‌ر چاوه‌ ده‌زگای بینینیدا، جا ئیتر کێ هه‌یه جگه له خوا هیدایه‌ت و
 رێنموی بکات، ئایا بیر ناکه‌وه و ئامۆژگاری وهرناگرن . **وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا
 يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ** ﴿٢٤﴾ خاوه‌ناسان ده‌یان ووت: زیان ته‌نها ئه‌م
 زانیانی دنیا‌یه، ده‌مرین و ده‌ژین به‌تۆره، هه‌ر رۆژگارو زه‌مانه‌ کایگه‌رن تیا‌ماندا و ده‌مان مرین و هیچی تر! جا
 ئه‌وانه وه‌نه‌بی‌ت له‌سه‌ر بنچینه‌ی هیچ جو‌ره زانستی و زانیاریه‌ک ئه‌وه بلێن به‌لکو ته‌نها پشت به‌گومان و دوودلی
 ده‌به‌ستن . **وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتَّبُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ**
 ﴿٢٥﴾ کاتیکیش ئایه‌ته‌کانی قورئانی ئی‌مه‌یان به‌سه‌ردا ده‌خوێنری‌ته‌وه (که به‌لگه‌ی زۆر به‌هێز و پروونی تێدایه له‌سه‌ر
 زیندوو‌بوونه‌وه، هه‌موو به‌لگه‌یه‌کیان ها‌تۆته سه‌ر ئه‌وه‌ی) که ده‌لێن: ده‌باشه باوو با‌پیرانی مردوو‌مان بۆ زیندوو
 بکه‌نه‌وه ئه‌گه‌ر راست ده‌که‌ن؟! (شایه‌نی باسه که هه‌زه‌رتی عیسا ئه‌و کاره‌ی بۆ خه‌لکی ئه‌نجام دا به‌ ویستی
 خوا، که‌چی و تراوه: ئه‌مه سحر و جادوو‌ه)؟! **قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ
 الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ** ﴿٢٦﴾ ئه‌ی پی‌غه‌مبه‌ر ﷺ بی‌یان بلی: (ئه‌و شتانه
 به‌ده‌ست ئی‌مه‌ نیه) ئه‌وه هه‌ر خوا‌یه زیاتان پی ده‌به‌خشیت و پاشان ده‌تان مرینیت و دوای ئه‌وه کو‌تان
 ده‌کاته‌وه له رۆژی قیامه‌تا که هیچ گومانی تیا‌دانیه، به‌لام زۆربه‌ی خه‌لکی ئه‌مه نازانن . **وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُحْسِرُ الْمُبْطِلُونَ** ﴿٢٧﴾ هه‌ر خوا خاوه‌نی ئاسما‌نه‌کان و زه‌ویه، ئه‌و رۆژه‌ی
 که قیامه‌ت پێش دیت، هه‌ر ئه‌و رۆژه هه‌رچی به‌تا‌ل په‌رست و ناحق په‌رستانه له زه‌ره‌مه‌ندیه‌کی زۆر
 گه‌وره‌دا ده‌بن . **وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ** ﴿٢٨﴾ ئه‌و
 رۆژه ده‌بینیت هه‌موو خه‌لکی به‌ چۆ‌کدا ها‌توون و له‌سه‌ر ئه‌ژتوو په‌نجه‌کانیان ئاماده‌ن (هه‌ر که‌س چاوه‌ری
 بانگ کردنه بۆ لی پرسینه‌وه، ئاماده‌یه ده‌ست به‌جی راپه‌ریت و را بکات بۆ به‌رده‌م دادگای پر له دادی
 په‌روه‌ردگار) هه‌ر قه‌وم و هۆزیک بانگ ده‌کری‌ت بۆ لای ئه‌و کتیبه‌ی که بۆی ره‌وانه‌ کراوه، یاخود بانگ
 ده‌کری‌ت بۆ لای نامه‌ی کرده‌وه‌کانی، ئه‌وسا پی‌یان ده‌وتریت: ئه‌م‌رۆ ئیتر پاداشتی ئه‌و کارو‌کرده‌وانه‌ی که ده‌تان
 کرد ده‌دری‌ته‌وه . **هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ** ﴿٢٩﴾ ئه‌مه ئیتر
 نامه‌ی کرده‌وه‌کاتنه که تۆمارمان کردوو له‌سه‌رتان، خۆی گوا‌یه قسه ده‌کات و حق وێژه (دیاره کرده‌وه‌کانمان
 تۆمار کراوه له‌سه‌ر ده‌زگای زۆر پێشکه‌وتوو) چونکه به‌راستی ئی‌مه کاتی خۆی ئه‌وه‌ی ئیوه ده‌تان کرد له‌به‌رمان

دهگرتوه . فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ
 ۳۰ جا ئەو کاته ئەوانه‌ی باوه‌ریان هیناوه وه کاروکردهوه چاکه‌کانیان ئەنجام داوه، ئەوه په‌روه‌ردگاریان ده‌یاختاه
 ژیر سایه‌ی ره‌حمه‌ت و مه‌ره‌بانی خو‌یه‌وه، ته‌نها ئەوه سه‌رکه‌وتن و سه‌ره‌رازیه‌کی ئاشکرایه . وَأَمَّا الَّذِينَ
 كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ ءَايَتِي تَتْلَىٰ عَلَيْهِمْ فَاَسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ۳۱ به‌لام ئەوانه‌ی که بی
 پرواو کافر بوون پێیان ده‌وتریت: باشه، ئیوه ئایه‌ته‌کانی منتان به‌سه‌ردا ده‌خوێنرایه‌وه؟! که چی خۆتان به‌گه‌وره
 و زل ده‌زانی، به‌پاستی ئیوه هۆزیکه‌ی تاوانبارو تاوانکار بوون . وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا
 رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَّظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُستَیْقِنِينَ ۳۲ کاتیکیش بو‌ترایه:
 ینگومان به‌لینی خوا راسته و پوژی قیامه‌ت هه‌ر دیت و گومانی تیدا نیه، ئیوه له وه‌لامدا ده‌تان ووت: ئیمه
 هه‌ر نازین پوژی قیامه‌ت چیه؟! ئیمه هه‌ر گومان ده‌به‌ین و دلتیا نین!! وَبَدَأَ لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ
 بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ۳۳ ئەو کاته له قیامه‌تدا ئەو کاروکردهوه ناشرینانه‌ی که کردوویانه بو‌یان
 ده‌رده‌که‌ویت و ئاشکرا ده‌یت، ئەوه‌ش که گالته‌یان پیده‌کرد و پروایان پێی نه‌بوو که سزاو ئازاری دۆزه‌خه‌له
 هه‌موو لایه‌که‌وه ده‌وریان ده‌دات و پیکه‌ی رزگاریان لی ده‌پریت.. وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسِفُكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ
 يَوْمِكُمْ هَذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ نَّاصِرِينَ ۳۴ پێیان ده‌وتریت: له‌م‌پ‌و به‌دواوه ئیتر ئیوه
 فه‌رامۆش ده‌که‌ین و پشت گوێتان ده‌خه‌ین، هه‌روه‌ک چۆن ئیوه پ‌روا بو‌وتان به‌م پ‌وژه فه‌رامۆش کرد، شوینی
 نیسته‌جی و حه‌وانه‌وه‌شتان ناو ئاگری دۆزه‌خه، که‌س‌یشتان ده‌ست ناکه‌ویت پشتیوانی و پشتگیریتان لی
 بکات. ذَلِكَ بِأَنكُمْ اتَّخَذْتُمْ ءَايَتِ اللَّهِ هُزُومًا وَغَرَّكُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا
 هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ۳۵ ئەم سه‌ره‌نجه‌مه‌ش بو‌یه یه‌خه‌ی پ‌یگرتن چونکه به‌پاستی کاتی خۆی گالته‌تان به‌ ئایه‌ت و
 فه‌رمانه‌کانی خوا ده‌هات، ژیا‌نی دنیا‌ش غه‌راو گوم‌رای کردبوون، ئەم‌پ‌و ئیتر رزگار‌بو‌نیان ئەسته‌مه له‌و ئاگری
 دۆزه‌خه لیی ده‌رنا‌هێن‌رین، دا‌وی ئەوه‌شیان ل‌یناک‌ریت خوا له‌خو‌یان رازی بکه‌ن. فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ
 السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۳۶ جا هه‌ر له بو‌ خوایه سو‌پاس و ستایش، که په‌روه‌ردگاری
 ئاسانه‌کانه، په‌روه‌ردگاری زه‌ویشه، په‌روه‌ردگاری هه‌موو جیهانیان . وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۳۷ هه‌رچی گه‌وره‌ی و شکۆمه‌ندی هه‌یه له ئاسانه‌کان و زه‌ویدا هه‌ر شایسته‌ی ئەوه،
 به‌پاستی ئەو زاته بالا ده‌ست و دانا‌یه .